

EXERCICIS GRAMATICALS

Departament de Valencià

IES La Garrigosa

Curs 2010-2011

1. ELS DIFERENTS “QUE”

Intenta identificar els diferents tipus de “que” en les frases següents:

La xica QUE hem vist és la seua cosina.

M'han furtat la bicicleta de QUÈ et parlí.

QUE espavilat estàs!

QUÈ vols dir-me amb això?

Parlen del QUE tu ja saps.

Aquella poesia i la QUE hem llegit són d'Estellés.

No sabia QUÈ dir-li.

Abans QUE torneu, ho tindreu fet.

T'he dit QUE no vindré

Abans QUE acabe el partit, ens veurem a la porta

Assenyala els quatre tipus de QUE, i digues la manera d'identificar-los

- * INTERROGATIU: es pot substituir per, ja es trobe en una INTERROGATIVA DIRECTA o INDIRECTA. Sempre du accent gràfic.
- * EXCLAMATIU: sempre va indicat pel signe d'..... No du accent gràfic.
- * CONJUNCIÓ: no es pot substituir per res i sempre depén de verbs de,,, o va amb una altra conjunció o preposició formant una locució conjuntiva.
- * RELATIU: es pot substituir per Hem de diferenciar entre RELATIU ÀTON (.....) o TÒNIC (va precedit de les preposicions àtones: a, en, de, amb, per). El relatiu sol tenir un ANTECEDENT en el text, o paraula a la qual fa referència, en aquest cas introdueix una oració subordinada adjectiva. Només du accent gràfic el relatiu tònic.

En altres ocasions, l'antecedent no està present al text, i només podem pensar en un antecedent de caràcter genèric —persona, cosa, tema ...—, però no present al text, en aquest cas el relatiu introdueix una oració subordinada substantiva i sol anar precedit d'algun article o un altre determinant.

De totes aquestes formes NOMÉS duen ACCENT DIACRÍTIC:

* QUÈ _____.

* QUÈ _____.

Diferencia els QUE de les frases següents i accentua diacríticament els que corresponga.

Aparegué al mercat el llibre QUE ara vos presentem.

Toni era el nom amb QUE l'anomenaven els seus familiars.

Va afluir les pràctiques religioses QUE li havien inculcat els seus pares.

Va pensar QUE li agradaria viatjar pel món.

No sabia QUE li diria.

QUE felices deuen ser aquelles persones!

QUE et passa?

M'agrada això QUE em dius.

No sé per QUÈ estàs felicitant-me.

Va arribar un dia en QUE Lluís va començar a cantar de nit.

Aquest cotxe i el (cotxe) QUE duu Joan són iguals.

Li done la meua paraula d'honor QUE consideraré la seua proposta.

Identifica el valor dels “que” de les frases següents. En cas de ser relatiu indica’n l’antecedent.

Abans que arribe ho acabarem
Accediren que anàrem amb ells
Aquesta és la prova que tot era una mentida
Com que no venies, se n’ha anat
No sé què volia dir amb allò
Des que treballa sembla més animat
El dia que vulgues anirem a la platja
Els demanem que perdonen les molèsties
Ell ha aprovat més assignatures que tu
Em sembla mal que li ho hages dit
Encara que vulga, no podrà fer-ho
És el llibre de què parlàrem
Espere que aquesta situació acabe aviat
El que m’has dit no m’ha agradat gens.
Et demane que tingues paciència
Féu menys exercicis que ells
I ara, què li passa?
Joan em digué que vindria
L’home que vingué ahir és germà meu
La casa en què va nàixer es troba allà al cantó
No sé què has dit
Li ho diré així que el veja

M’agrada l’abric que t’has comprat
Que gran és, el teu cotxe!
M’ha preguntat què anàvem a fer
No aconseguia saber què passava
Què diu?
No sé a què has vingut
Què portes en aquesta bossa?
No sols ho digué, sinó que ho féu
No tornaré fins que no m’ho demane
No vull que ho digues, sinó que ho demostres
El teu cotxe és diferent al que tinc jo.
Que bon xic és!
Parlava de tal manera que no l’entenia
Per què t’han portat l’esmorzar?
Plogué tant que hagueren d’eixir amb barca
Que espavilat estàs!
No m’has portat allò que et vaig demanar.
Què has volgut dir amb això?
Que roïnàs ets!
Què t’has comprat al bar?
Què has dit fa un moment?
Tot i que canta bé, no guanyarà
A què es deu això?

QUE conjunció

1. Davant seu desapareixen les preposicions àtones (a, de, en, per).

S’ha acostumat ~~a~~ que li facen els deures

2. Que conjunció no desapareix mai.

Els demanem QUE confirmen la seua assistència.

3. Mai no duu l’article determinat davant, tot i que sí que pot anar precedit per “el fet que”

~~El~~ (El fet que) Que hages vingut és una bona notícia

2. LES VOCALS “E” I “O” OBERTES I TANCADES.

1. Les paraules agudes acabades en i en sempre duen accent

 - Canço, camio, finestro, col.leccio, religio, punxo, rosego, canto, patro, emocio, infusio, sino, instruccio, esglao, campio, votacio, acordio, sabo, carbo.
 - cafe, sete, sise, vuite, obte, veste, sere, onze, quinze.
 - *Excepte:* això, açò, allò, resso, però.

2. Els adjectius acabats en i en sempre duen accent

 - frances, angles, espes, irlandes, escoces, aranes
 - estudios, glorios, sabonos, religiosos, punxos, greixos, horrors.
 - *Atenció amb* terros, repos, arros, Bonrepos, Vinaros (observa que no són adjectius)

3. La “e” de les sempre és

 - Tindre, cosire, aguantare, exigire, mirare, vingue.
 - Encen, esten, compren, suspen, ofen, empren, preten, aten.
 - Tingerem, tinguereu, atenguerem, atenguereu, beguerem, beguereu, reberem, rebereu, corregerem, correguereu.

4. La “e” “o” davant de i sempre són

 - Zenit, textil, reptil, premi, elogi, debil, electric, tecnic, satel.lit, esplendid, boira, ingenua, femur
 - sinonim, antonim, docil, diposit, proxim, memoria, historia, microscopic, hipocrita, pomul.
 - església, Denia i els verbs acabats en **-éixer**: creixer, pareixer, mereixer, apareixer, desapeixer, coneixer.

5. En posició la “e” i la “o” sempre són

 - Tecnica, electrica, epoca, genere, geometrica, aritmetica, tebia, genesi, esplendida, ingenua.
 - Quilometre, periodica, memoria, historia, colonia, hipocrita, fotocopia, parroquia.
 - formula, tombola, tortora, polvora, llémena...

6. Totes les terminacions duen accent

 - ciencia conveniencia, exigencia, presencia, eficiencia, diferencia, Valencia.

7. Les paraules sempre duen “e” “o”

 - telefon, telegraf, quirofan, magnetofon, filosof, filoleg, psicoleg, bioleg, astronom.

1.- Accentua correctament els mots següents, tot tenint present que tots han de dur accent gràfic en la E.

burges	creixer	espes	mossen	pure	telefon
centim	enten	exigencia	permes	regim	vencer
coherencia	erem	homogenia	potencia	reves	vingueru
congres	ereu	ingres	preten	sere	vinte
consome	esferic	interes	proces	serie	violencia
credit	esglesia	malbe	progres	tecnic	ximpanze

2.- Accentua correctament els mots següents, tot tenint present que tots han de dur accent gràfic en la O.

allo	comic	espos	il.lusio	raco	solid
arros	comunio	foreu	inclos	redo	sumptuos
blavos	concordia	formula	negros	repos	tauro
Bonrepos	correr	fossem	oracio	resso	tombola
caloros	delicios	gloria	pero	serios	verinos
canço	diposit	hipopotam	quilometre	sino	Vinaros

3.- Accentua els textos següents:

Antonia, practicamente tenia rao. Aquell reactor hipersonic aire-espai comptava amb programacions automatiques per a tota classe d'operacions, regia el seu *airatge* (així s'anomenava la seua manera peculiar de deixar la pista), graduava la intensitat i potencia dels reactors d'acord amb les condicions meteorologiques i s'orientava per mitja d'un pilot automatic d'una precisio absoluta. Per tant, l'única cosa que van haver d'aprendre els xicotets a l'hora de començar el vol va ser la interpretacio de cada boto de comandament i, com que només n'hi havia cinc-cents, en menys de dues hores se la van saber de memoria. Les altres circumstancies aeronautiques i astronautiques, ja les sabien de sobres i, per tant, no van tenir complicacions de cap mena.

Els pingüins són uns ocells que no poden volar. Quina desgracia! Tenen unes ales que no són ales, sinó aletes com les dels peixos. Segurament que els seus rebesavis sabien volar; però sembla que els agradava més nadar, i així, poc a poc, se'ls van acurtar les ales perquè no les feien servir. A la vida passen coses d'aquestes: si un xiquet -o una xiqueta- no caminara mai, ni saltara, ni fera corregudes, i sempre estiguera assegut o gitat, arribaria un moment que les cames se li acurtarien.

Al principi ningú no va notar res d'estrany en Manuel, si bé un dermatòleg expert hauria afirmat que la seua pell no era normal, si més no que no era normal des del punt de vista mèdic o senzillament huma. El cert és que Manuel va adoptar una actitud franca contradicció amb les seues idees anteriors i es va veure barrejat en els escàndols frívols dels tristament celebres doctor Rius i les seues joves models. Després va fer uns discursos que no agradaren en absolut als seus correligionaris i, finalment, va tenir l'acusació de malversació de fons públics. Aleshores Manuel es va suïcidar amb una sobredosi de Nembutal, i va ingressar, moribund, en una clínica. Moments després de traspasar, la infermera que en tenia cura va xisclar aterrida. Quan els metges entraren a la cambra, van veure com del cadàver es despenia ràpidament una pel·lícula, brillant i translúcida, que es dividia en llargues cintes reptants. Després d'aquestes, no trobant lloc on amagar-se, es van dissoldre en l'aire deixant al seu darrere una olor d'ametles amargues.

3. ORTOGRAFIA DE LES CONSONANTS ALVEOLARS.

Escriu en dues columnes els mots dictats pel professor:

/s/
(Sevilla)

/z/
(casa)

Regles d'ortografia del fonema / s /

Principi de mot	Interior de mot		Final de mot
	Intervocàlica	Postconsonàntica	
*	*	*	*
*	*	*	*
	Excepcionalment: -s- <i>només en mots compostos: homosexual, monosíl.laba.</i>	Atenció als sufixos "-ança", "-ença", "-ància", "-ència".	

Regles d'ortografia del fonema / z /

Principi de mot	Interior de mot		Final de mot
	Intervocàlica	Postconsonàntica	
*	*		*

Si comparem els dos quadres deduïm que:

- només existeix una coincidència: _____, però, com ja hem dit, això només passa en paraules compostes, en què el segon element comença per "s-".
- Com a regla, des del punt de vista de l'escriptura, serà sonora quan s'escriga ____ en qualsevol posició o ____ entre vocals, mentre que totes les altres grafies representaran /s/.

1.- Diques si els mots següents contenen un fonema alveolar sord (/S/) o sonor (/Z/) tot aplicant les regles anteriors:

acaçar
 anglesa
 asil
 assenyalar

assolellat
 bellíssim
 benzina
 bronze

brusa
 casualitat
 ceba
 cel

central
 cicatriu
 cohesió
 colze

comissió	grisa	pallasso	repressió
dansa	justíssima	passadís	roser
dolçor	llençol	passar	sabata
duquessa	març	persona	sabó
encert	massa	pinzell	senyor
ensucrat	missió	plaça	tesor
escenari	museu	posar	trossos
expressió	nació	préssec	visita
fusible	nazisme	pressentir	zebra
grandíssima	paciència	pressió	zero

2.- Ompli els buits dels mots següents amb la grafia corresponent, tot tenint present que sempre han de representar el fonema /s/:

__avi	Bar__elona	dol__a	llan__ar
__enyal	bra__o__	dol__e__	ofi__ina
__igró	ca__ador	empa__ar	pa__ió
__inc	ca__ola	en__enyan__a	pe__eta
__iutat	can__oner	fà__il	pi__arra
__opa	capa__itat	for__a	ro__a
al__ar	con__ell	go__a	ta__a
ambulàn__ia	dè__et	gro__a	temen__a
avia__ió	di__abte	lla__o__	Valèn__ia

3.- Ompli els buits dels mots següents amb la grafia corresponent, tot tenint present que sempre han de representar el fonema /z/:

__ona	cator__e	ga__os	re__ultat
__oologia	cau__a	medu__a	ro__ada
A__ia	cerve__a	mú__ica	ro__er
adhe__ió	co__ina	nervio__a	sen__illa
apoteo__i	deci__ió	on__e	sopre__a
ca__ar-se	entu__iasme	paï__os	tret__e
cami__a	fra__e	parènte__i	al__ina

4.- Forma derivats de cadascun dels mots següents, i observa les grafies que adopten els derivats:

- balanç
- braç
- força
- lliçó
- llaç
- dolç
- mos
- tros

5.- Escriu el present d'indicatiu i de subjuntiu del verb VÉNCER:

present d'indicatiu	present de subjuntiu
	que jo vença

6.- Escriu els derivats que conegues, amb els sufixos “-ança”, “-ença”, “-ància”, “-ència”, de cadascun dels verbs indicats:

	“-ança”	“-ença”	“-ància”	“-ència”
confiar				
creure				
nàixer				
esperar				
abundar				
existir				
enyorar				
obeir				
conèixer				
urgir				
venjar				
exigir				
semblar				
lloar				

6.- Ompli el text següent amb les grafies correctes, tot tenint present que sempre corresponen als fonemes alveolars estudiats:

Neme___i e___perava la tornada de Barrera de___ de darrere d'un fine___tral del bordell. De___ d'allí. L'edifici encri___tallat de la redac___ió mo___trava una per___pectiva de tràfec laboral. ___'ho mirava amb una mica de recan___a i una bona do___i de meny___preu, ___umit en aquell e___tat d'ànim de buidor re___eptiu, con___eqüèn___ia de la margina___ió profe___ional, d'una banda, i del fi___ic fruit de la genero___itat de la madam, de l'altra. La vida ___exual de Neme___i era ben pobra, per l'edat, però mé___ que re___ per la rela___ió de confian___a cla___i___ta que mantenia amb le___ done___. Tanmateix, ni la la___itud momentània del co___l'indemnit___ava del___ greuge___ al___ qual___ creia e___tar ___otmé___, en realitat molt ___ mé___ que no intuïa.

Ferran Torrent, *L'any de l'embotit*.

4. EXERCICIS SOBRE ELS FONEMES PALATAS (i altres que s'hi confonen)

1. Col·loca els mots següents en la columna corresponent:

Així	Catxalot	Exasperar	Galàxia	Relaxació
Això	Clenxa	Excel·lent	Garatge	Segueix
Arruixar	Creix	Excitar	Gest	Sorgir
Axioma	Despatx	Exèrcit	Joc	Vegetes
Bloqueig	Diumenge	Èxit	Junts	Veig
Boix	Eixir	Exitós	Mitjana	Xicot
Caixa	Exalumne	Fluixa	Monja	Xurreria

Jardí	Xocolata	Bruixa	Examen

2. Ompli els buits dels mots següents amb la grafia o grafies corresponents:

Ad__ectiu	__elosia	__ardí	Mi__era	Pro__ecte
Ad__untar	__erarquia	__aure	__eremies	Rello__e
Bo__eria	__endre	__eia	__ericó	Ro__a
Cali__a	__eneral	__esús	Mi__a	Ro__or
Corre__a	__ersei	__oventut	Muntat__e	Ro__et
Desi__ar	__enoll	__ut__e	Ob__ecció	Sub__ecte
Ener__ia	__erusalem	__u__ar	Ob__ecció	Sub__ectar
En__inyer	__erani	Lle__ir	Orat__e	Su__a
Fe__e	__irafa	Llengua__e	Passe__ar	Tra__ecte
Format__e	__iravoltar	Lle__a	Pla__es	Via__ant
__elatina	In__ecció	Me__e	Pla__a	__ubileu
__elós	In__ectar	Me__essa	Plu__a	__

3. Ompli els buits dels mots següents amb la grafia o grafies corresponents:

Bar__	Du__a	Lli__	Plan__a	__èquia
Bo__	El__	Ma__	Plan__ista	__alet
Bro__a	Empa__	Mar__ar	Por__ada	__ic
Cartu__	Empa__ar	Ma__	Rebu__	__icalla
Cartu__era	Engan__ar	Me__a	Ro__	__iqueta
Clò__ina	Escabe__ar	Mi__	Solfe__	__iular
Co__e	Fle__a	Or__ata	Ta__a	__irivia
Desi__	Fri__	Pan__a	Tíri__	__oc
Despa__	Fu__	Passe__	__at	__ocar
Despa__ar	Garna__a	Per__a	__at	__ocolate
Despa__os	LLebe__	Pe__ina	__ecoslovàquia	__ufa

4. Ompli els buits dels mots de les frases següents amb la grafia o grafies corresponents:

Con__a duia la bu__aca plena de cartu__os de caramels per al bate__.

Quan li va__traure la capu__a va__ poder veure com era de lle__aquell gava__.

El __iquet de __elo s'ha pun__at a la pan__a quan entrava a la du__a.

Faria go__veure com __imo pegava salts com un bo__quan se'l va trobar pel passe__del Pu__.

La fle__a es va clavar enmi__de la remola__a de color ro__.

Enguany ja no fa__el ba__illerat per correspondència, ara va__a l'institut Joan Re__.

Estic empa__at de tant de menjar an__oves en escabe__, car__ofes farcides i __urros amb __ocolate.

5. Ompli els buits dels mots següents amb la grafia o grafies corresponents:

Ai__ecar	Co__	Disbau__a	Made__a	Pe__era
Ango__a	Co__esa	E__ugar	Mo__	__aloc
Bai__ar	Coné__er	Engu__at	Pe__	__arop
Ca__a	Cré__er	Fe__ista	Ra__a	__àtiva
Ca__era	Dibu__	Garbu__	Reba__xar	__ativí
Ca__eta	Dibu__ar	Gu__	Re__a	__èrif

6. Ompli els buits dels mots de les frases següents amb la grafia o grafies corresponents:

_____avier, ba_____a les botelles de _____erés, que vull coné_____er la _____ifra exacta d'ampolles que queden.
Has vist la ca_____a de madu_____es que ha de_____at el meu cosí de _____àtiva?
Cone_____eu la tècnica d'usar les _____eringues?
Mentre que el pe_____és un aliment que m'encanta, el gre_____l'odie.
Ha dut una _____erocòpia d'una bru_____a i d'un bru_____ot dormint sota d'un _____iprer.
_____eresa i _____eraco són pobles de la Safor, mentre que _____aló i _____àbia pertanyen a la Marina Alta (que no a la Ba_____a). _____i_____ona, per contra és de l'Alacantí.
Mira si la ca_____a és al cala_____.
Pel carrer van aparé_____er un co_____i una co_____a molt e_____erits que s'a_____oplugava sota els balcons i les re_____es.

7. Ompli els buits dels mots següents amb la grafia o grafies corresponents:

A_____edir	E_____istència	E_____és	Prefi_____ar	Po_____
A_____ió	E_____istir	E_____igu	Refle_____ionar	Sa_____
Mà_____im	Fa_____	Heterodo_____	Re_____	Refle_____
Ami_____s	Lè_____ic	He_____àgon	O_____ident	Tra_____ió
Asfí_____ia	E_____epte	To_____	Rela_____	E_____hibició
clà_____on	Fi_____ar	He_____agonal	Se_____ual	Ta_____a
Eli_____ir	E_____hortar	O_____ipital	Sufi_____os	E_____ili
E_____edència	Fle_____ió	A_____epió	A_____ident	Influ_____
E_____edir	Te_____t	O_____ir	A_____elerar	Anne_____
A_____ionarial	Fri_____ió	Pra_____i	Ta_____i	Ine_____orable
A_____és	Lu_____úria	Prefi_____	Te_____tual	Lu_____e
E_____epió	A_____eptar	A_____ent	Tò_____ic	Te_____tura

5. ELS PRONOMS FEBLES

Quadre de les formes i funcions dels pronoms febles.

Funcions	Persona		Formes			
			Davant verb		Darrere verb	
			Reforçada	Elidida	Plena	Reduïda
Complement Directe i Complement Indirecte	Primera persona		EM	M'	—ME	'M
			ENS	ENS	—NOS	'NS
	Segona persona		ET	T'	—TE	'T
			US (VOS)	US (VOS)	—VOS	—US (—VOS)
Tercera persona reflexiu		ES	S'	—SE	'S	
Complement Directe i Atribut definit	Tercera persona	Masculí	EL	L'	—LO	'L
			ELS	ELS	—LOS	'LS
		Femení	LA	LA/L'	—LA	—LA
			LES	LES	—LES	—LES
Complement Directe neutre i Atribut	Tercera persona	Neutre	HO	HO	—HO	—HO
Complement Indirecte		Masculí i femení	LI	LI	—LI	—LI
	ELS		ELS	—LOS	'LS	
Complement de règim verbal, Complement Circumstancial (començat per preposició que no siga DE) i Predicatiu			HI	HI	—HI	—HI
Complement Directe indefinit, Complement de Règim Verbal, Complement Circumstancial (començat per preposició DE) i Complement del Nom			EN	N'	—NE	'N

1. *Substitueix els complements directes i indirectes següents per la combinació binària de pronoms febles adequada:*

La setmana que ve compraré les camises per al meu company.

Miquel recomana el seu llibre a Mercé.

Dóna l'adreça a Begonya!

Andreu va demanar les maquetes a Lina.

Teresa deu el viatge a Francesc i a Vicent.

Pep recita poemes a Rosa.

Haurem de comprar el cavallet als xiquets.

Comprarem un ordinador per als alumnes.

Emili pagarà una ronda a Quico i Empar.

2.- *Ompli els espais buits amb els pronoms corresponents:*

Pots deixar _____ mil euros? _____ tornaré demà.

Portava un jersei molt esgarrat, però no vaig gosar dir _____ que _____ 'l canviàs.

Jo _____ tinc molts amics, a Suïssa. Sempre _____ rep postals.

El que _____ havia de dir, a Conxa, no volia dir _____ per telèfon.

Els teus pares no coneixen els meus? Doncs ara mateix _____ presente.

La sala està plena; no _____ podem entrar.

Jo cante molt malament, però tu també _____ cantes.

Demà parlarem de les teues notes o no _____ parlarem?

3.- *Respon utilitzant dos pronoms febles*

Ex. T'has comprat la camisa? –Sí, me l'he comprada

T'has comprat uns pantalons?

S'ha trobat els amics?

Li va dir allò?

Us heu vist a València?

T'has pres la llet?

4.- *Analitza i substitueix els complements subratllats.*

Ja no entra oli al motor.

Acosteu la botella a la taula.

Venia d'Alacant i anava cap a València.

Parlava de l'oratge en aquell bar.

Dirà el que ens va passar als meus pares.

Lluís és músic.

Collirà les peres d'amagat.

Els xiquets tornaran cansats del viatge.

Els teus veïns han portat les cadires al nou local.

5.- *Substitueix els pronoms febles de les frases següents pels sintagmes adequats. Indica'n també la funció sintàctica:*

Els la canta sempre.
Entràrem al teatre a les nou i n'eixíem a les dotze.
No hi penses més.
Torna'ns-els ja.
Dóna-li'n amb més freqüència.
Li l'eixuga tots els dies.
Se l'eixuga.
Els la llava de bon matí.
Se la llava de bon matí.
Has obert l'aixeta de l'aigua i ja no n'ix.
Els en vaig regalar deu.
Els el vendré quan tornen de vacances.
Demà en parlarem.
No ho sé.
Ens les adjudicaran.
Me n'explica alguns.

6. *Substitueix els sintagmes subratllats pels pronoms febles que pertoquen:*

Aquell senyor inflarà la pilota a vosaltres.
El meu germà ha comprat aquell quadre per a mi.
Helena i Cristòfol s'escriuen cartes.
Habitualment arriben tres trens a l'estació, però demà arribaran quatre trens a l'estació.
El forner va dur cinc cistelles de pa a ta casa.
Ha deixat tot això per a tu.
La mare porta l'esmorzar a Lluïsa.
Pere llava els peus a ell mateix.
Núria compra avellanes per a ella mateixa.
Isabel regala caramels al nebot.
Joanet, dóna les gràcies a la senyora.
Jesús i Anna llaven les mans a les xiquetes.
Jesús i Anna llaven les mans a ells mateixos.
Pau, explica aquests contes a nosaltres.
No donen postres a nosaltres per dolents.
Maties vol dir a vosaltres que no vindrà.
Ací compre carxofes per a vosaltres.
Nosaltres fem favors als amics.
Vosaltres, doneu les gràcies a les monitores.

7. Analitza sintàcticament les frases següents i fes totes les substitucions pronominals possibles

Escriu la redacció al mestre (imp.)

Contava els contes als xiquets

Hem fet la música per a les persones majors

Vaig donar la pilota a l'Enric

Posa el collar al gos (imp.)

Farem veure les faltes a l'alumna

L'home preparava el berenar per al seu fill

Expliqueu a les meues amigues el problema

Porta les medecines al seu nebot (imp.)

Encara no heu enviat els documents al director?

Han fet confessar la veritat al detingut.

Si encens el llum a la Núria, podrà treballar millor

Guardarem el tros de pastís per als malalts

No gosàvem dir a la seua germana que la reunió ja s'havia celebrat

He llogat dos apartaments al seu amic.

El metge va receptar un medicament molt fort a la malalta

Explica totes les teues il·lusions a la teua germana

Recorda a la mare que ha de tornar el paraigua

Hem enviat dues postals a la Laura

Ell llegia els contes a la vora del riu

Es va tornar blanc quan es llençà a l'aigua

Ell pentina el seu fill tranquil·lament

Sempre es recorda del seu fill

Vosaltres sereu els responsables

Recorda't que ho has de portar (imp.)

Quan tu em vas veure, venia de la platja

Antoni compra maduixes per a ell mateix

Ella dóna per a mi cinc quilos de creïlles

En aquest lloc s'estimen els ballarins

No vull saber res de tot això

Neus caminava cap a Castelló

El teu cunyat t'espera en sa casa

No et demanes cap entrepà?

Ja us vaig dir que no podria venir.

Demana per a tu el disc de Nirvana (imp.)

Concediu a les vostres alumnes algun permís

Vaig demanar diners als meus amics al pub

Abans sempre es veia molt content.

Porta els llibres a l'escola (imp.)

No els dones més cervesa

Demà telefonaré a vosté a l'oficina

M'heu ensenyat una fotocòpia del seu llibre

Ens posarà l'examen a la sala de vídeo

Els ens tiren les pedres a la nostra teulada

I nosaltres tornem a elles les pedres

Van presentar els nostres amics d'una manera molt estranya

No he trobat a la teua taula cap llibre interessant

Mai no es pensa en el mal

Us heu d'acostumar a una major rigorositat

Ella es burla de tots els seus companys

Ensenya'm el que t'has amagat

Es mou sense il·lusió

No parles així al teu germà

Porta el cotxe del garatge (imp.)

Compra la llibreta a la germana

No compres encara els llibres al teu fill

Varen robar la roba als banyistes

Silveri, dóna el llibre al seu germà (imp.)

8. *Escriu el pronom o la combinació binària de pronoms que corresponga als buits de les frases següents:*

He comprat pomes. Voleu menjar-ne?

Quines bresquilles! Compra _____ unes quantes més.

No em demanes diners que no _____ tinc, vés a buscar _____ al banc.

Tu tens molts discos, però jo _____ tinc més encara.

Si veus els melons bons, compra _____.

Sabia molts acudits i ara no puc recordar _____ cap.

El president _____ (a nosaltres) ha encarregat que organitzem la reunió.

Per favor, busca _____ (a ells) que vull convidar _____ a dinar per a celebrar el meu aniversari.

Va contar _____ (a elles) la pel·lícula i _____ va convèncer perquè anaren a veure _____.

Regaleu _____ (als xiquets) llibres per al seu aniversari.

Abans de tornar _____ (a ella) el vestit, porta _____ a la tintoreria.

Als meus amics, _____ volia enviar una postal!

On compres el diari? _____ compre al quiosc de la plaça del Pou.

Si no et va bé la impressora, no cal que _____ utilitzes, de moment.

No patesques: t'he dit que faria tot això i ara _____ faré.

Abans d'anar-te'n, arreplega tots els llibres i posa _____ a la prestatgeria.

Comprends el que has de fer o no _____ comprends?

El camp d'esports està de gom a gom. Crec que tindràs problemes si vols entrar _____.

Anna vindrà demà a ma casa, però no crec que el seu marit _____ vinga.

Cada cap de setmana anava al poble, ara ja no _____ va tan seguit.

A Juli, _____ agraden els cotxes, però no vol tenir _____ cap.

Escriu _____ (a ella) la carta i jo m'encarregaré de portar _____ a correus.

Marta conta tot el que passa al seu germà, però a la seua germana no _____ vol contar.

Les esperances, a les amigues, no _____ lledes mai.

Si no heu posat les tasses a l'armari, poseu _____.

He recomanat als meus amics que porten la gossa a casa, però no _____ volen portar.

Els teus fills voldrien menjar peix, compra _____.

Ja has donat els llibres al teu company? Sí, ja _____ he donats.

Li he dit el mateix cent vegades i no _____ pense tornar a repetir.

S'ha tornat blanc de la impressió. Conxa també _____ tornarà quan se n'assabente.

Però, t'has adonat de la situació? Clar que _____ he adonat.

Et posaràs alguna vegada els vaquers nous? Ja _____ he posats.

Va buscar els amics a la porta de la discoteca, però no _____ va trobar.

Si no vos vestiu adequadament no entrareu a l'acte. Per favor, vestiu _____.

6. BARBARISMES

Torna a escriure les frases següents després de corregir els barbarismes que contenen (pot haver-hi més d'un error per frase)

1. Sempre parla a destemps.
2. Estigues al tanto perquè aquest va amb mala idea.
3. Quant menys estudies, més gandul et tornes.
4. És un terreny que abarca diverses parcel·les.
5. L'alcanç d'aquella emissora és molt reduït.
6. No mai acerta la solució correcta.
7. La clara d'ou aclara la veu.
8. La boda va ser tot un aconeteixement.
9. El va acusar d'acoso.
10. No tinc cartells i ademés necessite pegatines.
11. No mai adivinaries el que m'ha dit.
12. Hem d'abonar les plantes si no volem que se'ns moren.
13. No m'agobies.
14. Açò encara agrava més la situació.
15. L'endemà d'una excursió tinc agulletes.
16. M'agrada l'ajedrez.
17. El jutge va aplaçar la reunió.
18. Era una qüestió inaplaçable.
19. Amb aquest dentrífic l'amiento et farà més bona olor.
20. Fa una llista de productes alimenticis.
21. El medicament alivia el mal de cap.
22. El cotxe s'ha tacat d'alquitrà.
23. Ja tinc tota la casa amueblada.
24. Estan nivellant el terreny per fer la casa.
25. En memòria dels nostres antepassats.
26. Van demanar un anticipo perquè s'havien quedat sense diners.
27. Encengueren les antorxes durant la processó.
28. No vaig poder passar l'aduana.
29. És tan amable que es fa empalagós.
30. No ha assistit a l'apertura del període de sessions.
31. Té una filla abogada i una altra ingeniera.
32. Va rebre mostres d'apreci.
33. Açò és una arma de doble fil.
34. M'he comprat unes boles que van bé contra les polilles.
35. Li ha arrebatat el portamonedes d'una estrebada.
36. No trobe el destornillador.
37. Hi ha hagut un canvi d'actituds a ran de les eleccions.

38. L'ha arrastrada per terra.
39. Aquestes costums estan molt arraigades.
40. Ell viu a l'esquerra de la senyal.
41. Se'n va arrepentir i va apretar a córrer.
42. Van fer-ne propaganda per totes parts.
43. Recorregué l'arxipièlag en dues setmanes.
44. És asquerós!
45. Pau beu el café poc a poc per saborejar-lo.
46. Treballa en Iberia d'assafata.
47. Van muntar una casa de huéspedes per a sobreviure.
48. Començarem a ensaiar a les tres.
49. M'ha arribat la pòlissa del seguro.
50. Tu ja dónes per sentat que hi anirem, però jo no ho veig clar.
51. Assenta el nen a la cadira, que el retrataré.
52. Et vaig esperar a l'andén de l'estació.
53. Sempre agafe el tren de cercanies.
54. Està molt asustat.
55. L'avió va traure el tren d'aterrissatge.
56. T'has atiborrat de pastissos i ara tens mal de panxa.
57. Li atorgaren la creu de San Jordi.
58. La mort del fill l'atormentava.
59. Hauríem d'atrassar el rellotge.
60. El soroll que fa l'esternut és «atxís».
61. Un audífon és un aparell que serveix per millorar l'audició.
62. Van visitar el museu d'autòmates.
63. Hi hagué una avalanxa de neu.
64. Formava part d'un moviment de vanguardia.
65. Vejam si pots averiguar on ha passat el dia.
66. Ho has de fer quant abans millor.
67. El costat esquerre d'una nau és babor.
68. Han trobat la bactèria causant de la malaltia.
69. El tren va parar a l'apeadero d'Almassora.
70. Vam veure una manada d'elefants.
71. Un «bando» és una ordre difosa i publicada per una autoritat.
72. És un bando oposat a la direcció del partit.
73. Era un barco molt petit.
74. Ha barnissat la taula.
75. Si vas a la piscina, emporta't l'albornoz.
76. Per fer la mantega necessitem una batidora.
77. Aquesta matinada, la policia ha fet una redada al barrí vell.
78. Ha tingut trillissos.

79. És un bocasses.
80. La bodega és el lloc on es guarden o s'elaboren begudes alcohòliques.
81. Sempre fa atenció a les notícies bursàtils.
82. A prop de l'hospital no s'ha de tocar la bocina.
83. Hi ha molts jugadors de fútbol brasilenys.
84. Cal enviar dos bultos a València.
85. Li ha eixit un bulto al coll.
86. Aquestes caixes fan molt de bulto.
87. El conde no es dona compte de res del que passa.
88. Has de passar-li els contes del negoci a ton pare.
89. Aquell pobre home arreplega les colilles dels vianants.
90. Van decretar l'ordre de busca i captura de l'estafador.
91. El caudal mitjà de l'Ebre a Tortosa és de 612 metres cúbics per segon.
92. Porta un flequillo molt curt.
93. Ja té canes.
94. Està molt orgullosa de la seua melena.
95. Sempre demana callos amb samfaina.
96. Després de dos dies de treballar ja té les mans plenes de callos.
97. Ha anat a ca la podòloga perquè li feia mal un callo.
98. Volia fer una fotografia però m'havia oblidat la càmera.
99. M'han regalat un cadelabro.
100. Van disparar cinc canyonassos.
101. Els equips de futbol no donen prou de suport als jugadors de la cantera.
102. Hem estudiat el capullo dels cucs de seda.
103. El carbono 14 és molt útil en arqueologia per a datar restes.
104. Quina camisa més hortera que portes.
105. Tota la tropa s'havia concentrat al quartel.
106. M'agraden els berberetxos.
107. L'edifici està sobre uns ciments molt sòlids.
108. La cirurgia estètica s'estén cada vegada més.
109. Sóc aquí per clarificar l'origen del desfalc.
110. Han col·lisionat dos cotxes i un camió.
111. Gairebé tots els golpistes han sortit de presó.
112. Hi havia companyerisme entre els treballadors.
113. La família va rebre mostres de pèsam de tots els amics.
114. Caïen cops de neu.
115. No he captat les seues al·lusions.
116. Hem estudiat les cordilleres de la península Ibérica.
117. Té molts acreedors.
118. No estigues de braços creuats.
119. Cal tenir tots els datos abans de prendre una decisió.

120. S'ha caigut per l'acantilat.
121. Hem de canviar les bisagres de la porta.
122. Un glacià es un riu de gel.
123. Ens visiten de quan en quan.
124. Va entrar de repent i va dir...
125. M'has decepcionat.
126. No funciona degut a una avaria tècnica.
127. Deletreja la paraula.
128. A l'aquari hi ha un delfí.
129. Quan el partit ja semblava guanyat, va arribar la debacle.
130. S'expressava amb molta soltura.
131. Has de desenxufar la màquina.
132. A la paret hi ha una grieta.
133. Vaig aturar el cotxe a l'arcén.
134. La veleta indica la direcció del vent.
135. No puc viure en un pis alt perquè tinc vértigo.
136. Espere que Joan es pose el tratge blau per al sopar.
137. Mirava per la mirilla de la porta.
138. Si bombardegen a Afganistan, això afecta a la ramaderia.
139. Hi ha hagut un atemptat contra les Torres bessones destruint-les completament i causant un caos i una gran multitud de morts.
140. Dos avions van impactar sobre les Torres Bessones fent-les caure en poc més de mig hora.
141. Es refugia en Afganistan.
142. Té els mitjos per a planificar i executar els atentats.
143. La borsa de Nova York, va decidir obrir les portes.
144. Dos avions segretades presuntament pilotades per talivans es va estrellar contra les torres bessones.
145. Comencen a manar sobres a gent important dels EEUU
146. Sols hi ha un 5% de probabilitats de que una persona que ha inhalat àntrax patisca els seus efectes.
147. El 11 de Setembre del 2001 es va produir ...
148. També es baralla com a causa la prepotència dels EEUU front als altres països, principalment els més pobres.
149. Ja hi ha hagut 12 casos de contagiats per l'àntrax.
150. Ha servit per a que Ben Laden haja tornat a prendre l'iniciativa causant una guerra bacteriològica, lo que ha tornat a fer aparèixer molts dubtes.
151. En aquests bombardejos van participar directa o indirectament gran quantitat de països.
152. En EEUU varies persones donaren positiu en algun anàlisi.
153. També hi ha que destacar el fet que es troben davant una nova guerra.
154. Ben Laden es troba a Afganistan, baix la protecció dels Taliban, que no el volen entregar, i des de allí dirigeix l'organització terrorista.

7. EXERCICIS SOBRE SINTAXI

Les oracions simples

1. Analitza sintàcticament les frases següents:

Al començament del seixanta nosaltres encara no teníem televisió al poble.

Escriuiu un guió per al professor de valencià amb el text de l'anunci.

Ausiàs March va ser el poeta valencià més important del segle XV.

Durant els esbarjos els meus amics i jo sempre parlem de futbol.

La publicitat ven il·lusions al consumidor

Ahir de matí va fer molt de fred.

Antoni ha arribat molt cansat a l'institut

No em recorde mai del teu cognom.

El concurs nou de Canal 9 serà presentat per una periodista anglesa.

Sempre pensa en les coses més estranyes.

Dissabte de matí aniré al cinema amb les teues cosines.

Vas deixar el disc al meu germà damunt la taula.

És una història molt bona.

Les oracions compostes

2. Digues de quin tipus són les oracions compostes següents :

Torna'm el disc que et vaig deixar.

El quiosc no tanca a les sis de la vesprada, sinó a les set.

Si tinguera diners, aniria al cinema demà.

Cada dia m'alce, agafe l'autobús, vaig a classe.

Encara que no sóc supersticiosa, jo no tempte la sort.

Vine i parlarem.

Els éssers vius naixen, creixen, es reproduïxen, moren.

M'han convidat al sopar però no aniré.

Deixa'm estar; estic fart de tu.

Dóna-m'ho demà o t'ho quedes per sempre.

3. *Digues de quin tipus són les oracions coordinades següents:*

Bernat vol dinar i Marta s'estima més passejar.

Lluís no sap cantar ni tocar la guitarra.

Tinc raó o estic equivocada?

Menja-t'ho tot o bé no te'n poses tant.

Es coneixien, però no es saludaren.

No he desdejumat, tanmateix, no tinc gana.

No et vaig amenaçar, sinó que t'ho vaig recomanar

Ni vol estudiar, ni vol treballar

Em desconcerta la seua actitud, és a dir, em posa molt nerviosa.

M'agrada la música, això és, em passaria hores escoltant-ne

Els ho vaig advertir, i a més els ho vaig prohibir.

Li farem un bon preu i encara li ho portarem a casa

4. *Digues de quin tipus són les oracions subordinades següents (adverbials, adjectives o substantives):*

M'ha dit que no vindrà en tota la setmana.

Quan arribes ja parlarem.

Fins que no torne, no farem l'examen.

El meu cosí que tu coneixes treballa en un banc.

M'ha telefonat el gallec que vingué a ma casa.

M'han dit que no arribaran fins a les 10 de la nit.

Els qui vulguen venir que alcen la mà.

La idea que tenia era molt bona.

No vull que m'ho tornes demà.

5. Subratlla l'oració subordinada substantiva de les oracions compostes següents i digues la funció que realitzen respecte l'oració principal.

- El problema és que no estúdieu gens.
- Parlaré del tema a qui em vulga escoltar.
- El tema va ser explicat per qui millor se'l sabia.
- Veig que no has entés res.
- Anna pensa que és la millor alumna de la classe.
- Ves-te'n amb qui més t'estimes.
- Vull que m'ho expliques tot.
- Estic content que m'ho hages contat.
- Maria no vol que aneu a sa casa.
- Els qui no heu llegit el llibre alceu la mà.

6. Subratlla l'oració subordinada de les oracions compostes següents —fixa't en el valor del “que”—, digues de quin tipus són i intenta diferenciar-les.

- Els alumnes, que han aprovat, aniran al viatge
- Els alumnes que han aprovat aniran al viatge
- Contesteu les preguntes, que estan al final del tema.
- Contesteu les preguntes que estan al final del tema.
- La persona que passeja es manté en forma.
- Han col·laborat els companys amb qui has fet el treball.
- No he vist la pel·lícula a què t'has referit.
- És aquest el quadern en què sols dibuixar?
- La pel·lícula que més m'agrada és *Màtrix*.
- Neteja't les sabates que tens brutes de fang.
- Els arbres del parc que han podat són moreres.

7. Subratlla l'oració subordinada adverbial de les oracions compostes següents i digues de quin tipus és:

Des d'on vius es veu el riu.

Anirem per on ens has indicat.

Abans que l'avisaren, Pere ja havia fugit.

Quan arribàrem, ells ja se n'havien anat.

Hem fet la pràctica de laboratori com ens ha explicat la professora.

Hem trobat l'apartament com el vàrem deixar la darrera vegada

Vaig anar al metge perquè em receptara analgèsics contra la migranya.

S'entrenen cada dia per tal que els contrincants no els guanyen.

Escriu cartes a Silvia, perquè n'està enamorat.

Com que feu trampes, ningú no vol jugar amb vosaltres.

Tinc tanta son que no m'aguante dret

Eren tan simpàtics que ens ho feren passar molt bé.

M'estima més que jo a ell.

Com més jugava més perdia.

Aniré si m'invita expressament.

Sempre que arribes prompte, et deixaré anar.

Treballarem per la pau malgrat que no aconseguim uns bons resultats

Encara que coneixien la gravetat de la malaltia, no van dir res

L'oració composta

Les oracions coordinades

1. Relaciona les tres columnes següents i digues el tipus d'oració resultant:

			Tipus d'oració
Ni ho sé	i	estudia de nit	
Està plovent molt	o	pregunta per mi al bidell	
Busca'm a la sala de professors	però	té el geni curt	
Carles treballa de dia	és a dir	l'ha il·lustrat	
Ha escrit un conte	ni	m'importa	Coord. Copulativa negativa
És molt simpàtic	i a més	té calor	
Té fred	doncs	ideal per anar al cinema	
Em va posar un cinc	ara ara	em va aprovar pels pèls	

2. Totes els blocs de les oracions compostes següents són coordinades del mateix tipus. Encapçala cada grup amb el tipus de coordinades i ompli els buits amb les conjuncions corresponents —si pot ser no en repetesques cap.

COORDINADA

És amic meu, _____ de vegades m'arriba a cansar.
No és aquesta la meua opinió, _____ és la seua.
No és moment de queixes, _____ de buscar-hi remeis.
Confia en Carme, _____ m'ha fallat.
És més llesta que la fam, _____ no ho sembla.
No em va dir el resultat, _____ em va ajudar prou.

COORDINADA

Ha fet la redacció _____ ha fet un dibuix excel·lent.
Vam pujar a la muntanya _____ arribarem al cim.
He fet esquemes, he organitzat els apunts _____ he fet un resum.
Es va comprar els discos, es va emprovar els vestits _____ tingué temps per a mirar-se les sabates.
Duia abric, es cobria el coll amb una bufanda _____ calçava botes de cuir.

COORDINADA

És una persona molt contradictòria: _____ parla molt, _____ no diu res.
_____ esclata a riure, _____ es posa a plorar.
_____ treballa, _____ no sap què fer
_____ he comprat maduixes, _____ he aconseguit nata
_____ afirmen que sí, _____ diuen que no.

COORDINADA

Em preguntaran el tema 8, _____ convé estudiar-lo bé.
No vénen, _____ no veuran el regal.
No has fet res, _____ no et queixes.
No he dormit prou _____ vaig a deixar-me caure una estona.
No has comprat prou carn, _____ farem ous.

COORDINADA

Lluís vingué _____ Carme se n'anà
No sé res d'això _____ tinc ganes de saber-ho
Antoni viatjà a Grècia _____ Irene anà al Marroc
Vaig anar, vaig esperar més d'una hora _____ me'n vaig tornar.
Estic cansat, tinc fam, tinc són _____ no puc aguantar més.

COORDINADA

Estima'm _____ oblida'm
Lluís: véns _____ no véns?
Què fas? Entres _____ ixes?
Posa't a treballar _____ ves-te'n immediatament.
Li podríem regalar un disc _____ comprar-li unes flors.

COORDINADA

M'he comprat un utilitari, _____ un cotxe menudet.
Som animals omnívors, _____ mengem de tot.
No tenia ni un euro, _____ estava peladet!
Estudiava Cicles formatius, _____ l'actual formació professional

L'oració composta

Les oracions subordinades adverbials

1. Relaciona les tres columnes següents i digues el tipus d'oració subordinada adverbial resultant. Para atenció que en algun cas la conjunció no anirà entre les dues oracions simples, sinó al principi.:

			Tipus d'oració
Compra-ho	com	No ens sentira	
Estiguérem		no cedesques	
Anirem al supermercat	després que	no té enemics	
Acaba-ho	perquè	sàpies	
Parlàvem baixet	com	arriben els meus	
	si	cosins	
... més estudia	on	no podem anar	
He vingut	tan ... que	millors notes trauc	
És ... simpàtic	quan	tu ens digueres	
... plou	per tal que	necessitava veure't	
... t'ho demanen per favor	encara que	vingues	Sub. Adv. de temps

2. Totes els blocs de les oracions compostes següents són subordinades adverbials del mateix tipus. Encapçala cada grup amb el tipus de subordinada i ompli els buits amb les conjuncions corresponents —si pot ser no en repetesques cap.

SUBORDINADA ADVERBIAL

_____ arribarà, li ho diré.
 _____ no ho faça, no el deixaré eixir.
 Ho acabarem, _____ arribe.
 _____ treballa, sembla més animat.
 No tornaré a veure'l, _____ no m'ho demane.
 Avisa'm, _____ com vinga.
 Li ho diré _____ el veja.

SUBORDINADA ADVERBIAL

Vinc d' _____ m'has dit.
 Allà _____ vages et rebran bé.
 Passege per _____ vull.

SUBORDINADA ADVERBIAL

Fes-ho _____ t'he dit.
 Ma mare camina _____ si li fera mal el peu.
 Actuarem _____ havíem acordat.

SUBORDINADA ADVERBIAL

Treballa _____ ell.
 Estudia _____ matemàtiques _____ vosaltres.
 _____ gran, _____ animal.
 _____ t'encabotes pitjor t'eixirà.

SUBORDINADA ADVERBIAL

Plogué _____ hagueren d'evacuar la gent.
_____ m'ho demanà _____ vaig accedir-hi.
Parlava _____ no em deixava concentrar-me.
Encara no ens han dit res, _____ actuarem pel nostre compte.

SUBORDINADA ADVERBIAL

No ve amb nosaltres _____ està cansat.
_____ no venies se n'ha anat.
No hi vaig acudir _____ tenia molta son.
He eixit del cine _____ la pel·lícula era molt avorrida.

SUBORDINADA ADVERBIAL

_____ li ho demanes, t'ho donarà.
_____ no ho comentes, no passa res.
_____ et pregunten, no contestes.
No et lleves la jaqueta, _____ tingues molta calor.

SUBORDINADA ADVERBIAL

Li ho he dit _____ se'n vaja.
T'ho recordaré _____ no se t'oblidi.
Foren convocats _____ exposassen les seues teories.
Li vaig deixar el llibre, _____ el llegira.
Ha telefonat els seus pares _____ li enviaren un gir postal.

SUBORDINADA ADVERBIAL

_____ vingues, no et perdonaré.
_____ has estudiat més, no et puc aprovar
_____ li ho demanat per favor, no m'ha fet cas.
És un xic molt intel·ligent, _____ no ho sembla.
Vesteix molt bé _____ té pocs diners

PROPOSICIONS DE RELATIU ADJECTIVES

Pronom Relatiu	Característiques	Exemples
Relatiu àton ➤ QUE (persones o coses)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funcions: S, OD, CC temps 	<i>L'home que vingué ahir és el meu germà. M'agrada l'abric que t'has comprat. El dia que vingues anirem a la platja</i>
Relatiu tònic ➤ QUI (persones) ➤ QUÈ (coses)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funcions preposicionals ◆ Entre preposició i pronom mai article 	<i>Ha vingut la xica amb qui feies el treball És l'obra de què parlàvem</i>
Relatiu compost ➤ EL QUAL, LA QUAL, ELS QUALS, LES	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pot substituir: <ul style="list-style-type: none"> ◆ QUE en proposicions explicatives ◆ QUÈ, QUI, sempre ◆ Obligatori amb <i>preposicions fortes</i>. 	<i>El meu amic, (que) el qual estudia medicina vindrà ara. L'obra de (què) la qual parlarem és aquesta. És un problema contra el qual no podem fer res El riu a la vora del qual tinc el xalet és el Túria.</i>
Relatiu neutre ➤ LA QUAL COSA ➤ COSA QUE	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Amb preposició o sense ◆ L'antecedent és tota una oració ◆ Només en proposicions explicatives 	<i>Ho he aprovat tot en juny, la qual cosa m'alegra molt. L'he vist amb ella, cosa que m'ha entristit. Li diré que vinga, amb la qual cosa s'alegrarà.</i>
Relatiu possessiu (<i>cuyo</i> del castellà) ➤ DEL QUAL, DE LA QUAL, DELS QUALS, QUALS	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funció: C. del nom ◆ No encapçala la proposició, ja que va darrere dels substantiu del qual és complement 	<i>He comprat un llibre l'autor del qual és Cristòfor Martí És la xica amb el nuvi de la qual treballa</i>
Relatiu adverbial ➤ ON	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funció: CC lloc ◆ Es pot substituir per <i>en què, en el qual</i> 	<i>La casa on visc és molt menuda. Visc en un poble on hi ha molta tranquil.litat.</i>

PROPOSICIONS DE RELATIU SUBSTANTIVES

Pronom Relatiu	Característiques	Exemples
➤ QUI (genèric de persona)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funcions: totes les dels substantiu. ◆ Pot dur els determinants: <i>el, aquell, tothom</i> 	<i>Qui no vulga escoltar-me, pot anar-se'n. Escolta a qui recita el poema. Treballa amb aquell qui vulgues.</i>
➤ QUE (genèric de cosa)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funcions: totes les dels substantiu. ◆ Duu obligatòriament un d'aquests determinants: <i>el, açò, això, allò</i> (però mai no <i>lo</i>) 	<i>M'agrada això que em dius. S'han cregut allò que els vaig dir. Parlen del que tu ja saps. Jugueu amb allò que vulgueu.</i>
➤ QUE (concret de persona o cosa)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funcions: totes les dels substantiu. ◆ S'utilitza quan entre els determinant i el relatiu s'omet l'antecedent per tal de no reiterar-lo 	<i>Aquest cotxe i el (cotxe) que duu Joan són iguals. Aquella poesia i la que acabem de llegir són d'Espriu. Amb quin company has dinat? Amb el que tu ja saps.</i>
➤ ON (genèric de lloc)	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Funció: CC de lloc ◆ Duu les preposicions <i>a, de, per</i>, quan assenyala moviment. ◆ Pot anar precedit de (<i>pertot +</i>) <i>arreu, allí, allà</i> 	<i>No tornes allí on et reben malament. Pertot arreu on vages trobaràs cultures diferents Vinc d'on vull i me'n vaig a on m'abelleix.</i>

8. ELS RELATIUS

1. Elimina les formes incorrectes de les frases següents.

Estic esperant l'amiga amb qui/amb la qual/amb la que prepare l'examen.
És una situació contra la que/contra la qual/contra què no pots fer res.
Ho he acabat tot a temps; lo qual/el qual/la qual cosa/cosa que m'alegra molt.
El poble on/a on/en què/en el qual vaig nàixer és molt menut.
Vinc d'on/d'a on vull i vaig on/a on vull.

ATENCIÓ AMB LES FRASES SEGÜENTS!!!

Recordeu a Enric que/de que/de què es deixà el tabac a ma casa.
Els agrairíem que/--- ens respongueren al més aviat possible.
El fet que/el que/que s'haja assabentat de la notícia per la premsa, és molt desagradable.
Confiem en que/en què/que diumenge de matí farà bon oratge.
S'ha acostumat a que/a què/que li porte sa mare el desdejuni al llit.

2. Ompli els buits de les frases següents amb les formes de relatiu correctes.

Un problema _____ molts fugen.
Em va dir això i allò altre, _____ jo vaig contestar que no era veritat.
La ploma _____ escric, me la van regalar pel meu sant.
Els ideals _____ es va sacrificar continuen vigent.
Són coses _____ no ens hem acostumat.
El senyor _____ jo et parle viu a Benetússer.
La casa _____ jo et parlava és al carrer de la Mar.
Ignore el motiu _____ ho han fet.
L'afer _____ es referia era de molta importància
L'hotel és un edifici _____ els viatjants van a dormir.

L'economia és l'obstacle _____ entropessen tots els governs.
La font _____ traem l'aigua no és massa lluny.
Les persones _____ confiava em van defraudar.
Aquells estudiants _____ tu parlaves, són molt intel.ligents.
Els materials _____ s'ha construït aquest edifici no són els més adequats.
No coneixem el professor _____ han elegit de tutor.
Us preocupa la situació d'aquell país, les notícies _____ són tràgiques.
No pot recordar la pàgina _____ va llegir aquella frase.
Us obsessiona el tema _____ ara tractarem.
Vaig tirar els papers _____ ja no servien.

L'home _____ vas veure anit al tren, és el meu veí.
Hem visitat el poble _____ anàvem de vacances.
La planta, les flors _____ t'agraden tant, ha rebrotat.
L'ordinador, amb _____ treballe, no té molta capacitat.
La senyora amb _____ vas parlar era l'administradora.

Aquest llibre, _____ és preciós, me l'ha deixat mon cosí.
El jove amb _____ parlaves és el director de la fàbrica.
És un tema _____ hem discutit moltes vegades.
Dóna'm el llibre de primer o _____ vulgues.
Aquesta és una assignatura a _____ cal dedicar molt de temps.
Es tracta d'uns pintors de _____ no conec res.
És una discussió en _____ no vull entrar.
Utilitza paper roig o _____ consideres més encertat.

No deixes per a demà _____ pugues fer avui.
Tot _____ volíem, ho teníem.
_____ tu dius costa molt de creure.
És bonic veure treballar un artesà, però _____ fan les màquines és més còmode.
_____ no sàpia ell, no ho sap ningú.
Van jugar un partit de futbol _____ Crist perdé el barret.
Ja li heu dut _____ us vaig encomanar.
Em sembla que _____ no ho deuen saber, són els López
_____ la fa, la paga.

Sovint _____ pregunten, es responen ells mateixos.
_____ siga confrare, que prenga candela.
_____ vulguen venir amb mi, que ho diguen ara.
_____ té duros, fuma puros.
Anirem de vacances, _____ vulgues.

3. Tradueix correctament les frases següents:

El médico con cuyas sobrinas veraneamos no es nada simpático.
Lo que pueda decir ahora ya no tienen ninguna importancia.
Te presento a la amiga de la que tanto te he hablado.
Donde quiera que vayas, siempre serás bien recibido.
Iremos de vacaciones donde quiera tu yerno.
Iremos de vacaciones al pueblo donde nació tu nuera.
Todos los que quieran ir a la excursión deben apuntarse antes del lunes.
Lo que te conté es un secreto que debes guardar.
Todas las calles están en obras, lo que indica que pronto habrá elecciones.
Tuvimos que pagarle el billete de regreso, con lo cual nos gastamos todos nuestros ahorros.
Es un abuso contra el que los ciudadanos no pueden hacer nada.
El actor con el que suele salir de fiesta, es jorobado y cojo.
Le he dicho todo lo que pensaba de él, lo que no debe haberle gustado mucho.
El barrio en el que vive está muy alejado del centro.
El río en el que se vierten los residuos industriales está contaminado.
Si ves primer la moto que se ha comprado Luci, luego la que tiene Juan y después la que tu tienes, puedes desilusionarte.
La pintora de la que tanto hemos aprendido expone sus cuadros en París.
Llegamos a Burgos en el tren de las nueve y volvimos en el que salía a las doce.

9. LA CAIGUDA I PÈRDUA DE LES PREPOSICIONS

	<i>Davant els substantius: a, en, de, amb</i>	<i>Davant infinitius només: a, de.</i>	<i>Davant conjunció que: cap.</i>
ACOSTUMAR-SE	A la vida nocturna	A alçar-se tard	Que et facen el llit
PENSAR	En els seus amics	A estudiar	Que ho has de fer
RECORDAR-SE	De la infantesa	De fer el treball	Que has d'eixir a les 7
AMENAÇAR	Amb l'expulsió	D'expulsar-lo	Que l'expulsaria

1. Ompli els buits de les frases següents, si cal, amb la preposició adequada, o deixa'ls en blanc.

Pensaven _____ les dificultats. Pensaven _____ demanar un préstec. Pensaven _____ que el curs seria molt llarg.

S'alegren _____ el teu triomf. S'alegren _____ poder acompanyar-vos. S'alegren _____ que vulgueu eixir amb ells.

S'exposen _____ un gran perill. S'exposen _____ ser atacats per l'enemic. S'exposen _____ que els suspenguen en setembre.

He tingut el plaer _____ la teua companyia. He tingut el plaer _____ assistir a la seua exposició. He tingut el plaer _____ que acceptara la meua invitació.

L'amenaçaren _____ l'expulsió de l'equip. L'amenaçaren _____ expulsar-lo del partit. L'amenaçaren _____ que el deixarien sense berenar.

M'alegre _____ hages trobat un bon treball.

_____ que no tinga les vacances d'estiu, no podré veure _____ teu germà.

Joan confia _____ eixir a les set de casa.

Des _____ que es va comprar el cotxe, que no para _____ viatjar.

T'arrisques _____ que et diguen que no.

2. Corregeix les frases següents:

La teoria consistia en que quant més alt estaves, més prop de la vida et trobaves.

... S'adonen de que Grenouille tenia un poder especial.

Abans de que l'arrestaren, Grenouille ja havia elaborat el perfum que pretenia.

Els deixava on estaven els caps dels peixos fins a que morien.

Va sobreviure gràcies a que sa mare es va caure després del part.

El força a que li faça el perfum.

No tardaré gens en comprovar el nivell de l'oli del cotxe.

No podem veure la tele des de de que l'aire va trencar l'antena.

L'alcalde es complau en convidar els veïns del poble a la inauguració.

10. LES PERÍFRASIS D'OBLIGACIÓ

1. Corregeix les perífrasis d'obligació de les frases següents

Tindries que visitar Pere, que està malalt.

Tindrem que llegir-nos aquesta novel·la

Teníem que dir-li-ho perquè ell no sabia fer res.

I tu, tens que venir, o tens que quedar-te?

Hauríem tingut que buscar una solució.

Tens que parlar amb el teu amic necessàriament.

Ens tindrem que repassar tots els temes.

S'ha acabat la gasolina i hem tingut que empènyer el cotxe.

Hi ha que posar-se d'acord.

Hi havia que arreglar el rellotge.

Hi ha que aplicar-li molta calor.

Hi ha que treballar més.

Hi haurà que donar-li una solució urgent al problema.

2. Ompli la graella següent amb les perífrasis d'obligació corresponents:

<i>Frases imperatives</i>	<i>HAYER DE</i>	<i>CALDRE</i>
<i>Vés al carrer</i>	Has d'anar al carrer	Cal que vages al carrer
<i>Beveu aigua</i>		
<i>Agafa el llibre</i>		
<i>Escriu una carta</i>		
<i>Estigueu quiets</i>		
<i>Estudia molt</i>		
<i>Tanquem la porta</i>		
<i>Faça la faena</i>		
<i>Trau el llibre</i>		
<i>Cus el forat del calcetí</i>		
<i>Menja-t'ho tot</i>		
<i>Ix d'ací</i>		

11. LES PERÍFRASIS DE PROBABILITAT I DUBTE.

1. *Corregeix les construccions de probabilitat o dubte de les frases següents:*

Ara ja seran les cinc de la vesprada.

Qui ha arribat? Seran els meus cosins.

Anem-nos-en, que ja serà tard.

Estaré constipada, per això ara no puc respirar.

Aquella casa, seria només un refugi temporal.

Aleshores, em torní a preocupar, estaria fent el fava?

Serien unes festes molt agradables.

Aleshores els teus cosins guanyarien molts diners.

~ Saps on està Miquel? Se n'haurà anat a casa.

Quan vas arribar anit, tindries molta gana.

Seria el soroll del vent, el que em va despertar.

Descansa: t'hauràs cansat de tant de caminar.

Ja haureu observat que des de fa dos anys, no li parle.

En aquestes hores, ja se n'haurà anat.

Em sembla que ja haurà vingut.

2. *Torna a escriure les oracions següents tot substituint la perífrasi DEURE + INFINITIU, per unes altres construccions que indiquen probabilitat.*

Ja deuen ser més de les deu.

Ja deu estar a punt d'arribar el tren.

Deu estar ple, perquè hi ha molta gent fora de la sala.

Degueres confondre't de telèfon, perquè llavors érem a casa.

Devia estar esperant-me, supose.

Ahir el veí devia tenir invitats, perquè feren molt de soroll.

Aquells deuen ser els meus companys de classe.

Ja devien conèixer-se quan tu els vas presentar.

Devia estudiar Químiques.

El rellotge li degué costar molts diners.